

A lakástűzekkel kapcsolatos tennivalók és lakástűzek megelőzésének lehetőségei

Napjainkban a lakástűzek száma csökken, azonban az emberek viselkedése, magatartása nem minden esetben megfelelő a keletkező tüzesetek során. Előfordult, hogy pánik helyzetben egymást eltaposva menekültek, de volt olyan szituáció is, hogy nem vették komolyan a rájuk leselkedő veszélyt és késlekedve hagyták el az épületet.

Ebben a cikkben igyekeztem összefoglalni, hogy mi a teendő tűz esetén és hogyan előzhetjük meg a lakástűz kialakulását.

A tűz észlelése során a legfontosabb a gyors helyzetfelismerés. A tűz másodpercek alatt gyorsan terjed, így ha látunk esélyt a tűz megfékezésére és eloltására, akkor azt azonnal kezdjük meg, ha nincs a lehetőség, akkor az első dolgunk a tűzoltók és a lakóépület többi lakójának értesítése legyen.

A tűzoltóságot a központi segélyhívón, vagyis a 112-es hívószámon keresztül lehet értesíteni. A segélyhívás során fontos elmondani, hogy mi a tűz keletkezésének pontos címe, mi ég, milyen károk vannak, mit veszélyeztet a tűz, személyi sérülések lehetősége vagy a sérültek számának meghatározása és a saját azonosító adataink megadása.

Tűz esetén fontos, hogy a lakóépületben kiépített liftet felvonót ne használjuk az épület elhagyása során. A tűzoltói beavatkozás során a legelső lépés a beavatkozó állomány kiérkezésekor az épület, épületrész áramtalanítása, így egy áramtalanítás esetén a lifttel menekülők a felvonóban ragadhatnak. A lakóépületből történő menekülést mindig a lépcsőházon keresztül kivitelezzük! Ha a lakóépületben több lépcsőház létesített, és biztosított a lépcsőházak közötti átjárás, akkor a tűztől távolabbi lépcsőházon keresztül kell menekülnie a bajbajutottaknak. A lakásból kilépve amennyiben módunkban áll a lépcsőházban kiépített hő- és füstelvezető berendezést működésbe kell hozni, így a lépcsőházban felgyülemlt füst a legfelső építményszinten kiépített és kinyitott nyílászáró szerkezeten keresztül a szabadba jut, megkönnyítve ezzel a menekülők és a beavatkozó állomány dolgát.

A lakóházakban, lakásokban, személyi ingatlanokban előforduló tüzesetek száma a 2016-os évben 6.596 db volt. A lakástűzek egy része panelépületekben keletkezett.

A panelépületek többsége a 1960-1970-es években épült. A panel épületek felújításának, rekonstrukciójának hiánya számos tűzvédelmi problémát hordoz magában. Sok tüzesetnél a gépészeti aknákon, a homlokzatokon a tűz és füst átterjedt az épület felsőbb szintjeire, továbbá a hő- és füstelvezető berendezések nem megfelelő műszaki állapota előidézheti, hogy a menekülésre szolgáló lépcsőház füsttel telítődik, ezzel gátolva a lakóépületből a lakók menekülését, a tájékozódást, továbbá a beavatkozó állomány feladatának ellátását.

A panelépületekben keletkezett tűz továbbterjedésének fő oka az, hogy a kis alapterületű lakásokban, tárolókban, valamint közlekedőkön, folyosókon jelentős mennyiségű éghető anyagot halmoznak fel a lakók, így amikor a lakás vagy az épületrész kigyullad, a tűz gyorsan tovább tud terjedni az épület többi részére, ezzel veszélyeztetve az épületben tartózkodók életét.

A tűzvizsgálati eljárások tapasztalataiból megállapítható, hogy a legtöbb lakástűz emberi mulasztásra, gondatlanságra, vagy szándékosságra vezethető vissza.

A főzés nem veszélytelen tevékenység. Sok esetben az égő olajat vízzel próbálják oltani az emberek, mivel a víz sűrűbb az olajnál, az az edény aljára süllyed.

A forró olaj hatására a vízből pillanatok alatt gőz keletkezik, ami már jóval könnyebb az olajnál, és robbanásszerűen „kivetődik” az edényből. Ilyenkor a megoldás, hogy egy fedővel kell letakarni az edényt és ki kell várni, amíg a tűz magától elalszik. A legideálisabb megoldás az lenne, ha a konyhában tartanánk készenlétben olyan tűzoltó készüléket, amellyel a konyhában/lakásban keletkező kisebb tűz eloltása, megfékezése kivitelezhető. Ilyen készülék lehet például egy 6 kg-os ABC porral oltó hordozható tűzoltókészülék.

A lakásokban a fűtőberendezések és az elektromos berendezések meghibásodásából eredő tüzek is nagy számban fordulnak elő. Fontos, hogy elektromos hőszugárzót vagy a gázzal működő fűtőberendezést úgy helyezzük el a lakótérben, hogy éghető anyag ne érjen hozzá, továbbá az éghető anyag kellő távolságban legyen a fűtőtestektől elhelyezve. A használatban lévő gázkonvektor burkolata olyan magas hőmérsékletet is elérhet, amely a ráterített ruhát meggyújthatja, ezért a fűtőberendezésen ne szárítsunk ruhákat.

A nyitott égésterű tüzelő és fűtő berendezésekkel történő fűtés esetében előfordulnak szénmonoxid (CO) mérgezések. A 2016-os évben 538 CO mérgezéssel kapcsolatos esetet regisztrált a tűzvédelmi hatóság.

A 2015-ös évihez képest 2016-ban nőtt a lakóépületekben, lakásokban a CO érzékelő számának kihelyezése, amely még idejében, a „katasztrófa” bekövetkezése előtt jelezte a lakás légterében a megnövekedett CO koncentrációt. A legjobb az lenne, ha az összes nyitott égésterű tüzelő és fűtőberendezésekkel felszerelt lakóingatlanban lenne CO érzékelő telepítve, hogy egy esetlegesen felmerülő probléma esetén azonnal tudjon riasztani, jelezni.

Az elektromos hálózatokat a lakóépületekben gyakran túlterhelik a lakók a nagy fogyasztású eszközökkel. A túlterhelés ellen az elektromos hálózat megfelelő karbantartásával tudunk legjobban védekezni. Amennyiben lehetséges különböző anyagú vezetőket (réz és alumínium) ne kapcsoljunk egymáshoz. Elektromos zárlat során is keletkezhet lakástűz, amely ellen úgy lehet védekezni, hogy a készülékeket használat után nemcsak készenléti állapotba helyezzük, hanem leválasztjuk a hálózatról, hosszabb ideig tartó távollét esetén pedig kihúzzuk a konnektorból.

A lakás elektromos hálózatát időnként hozzáértő szakemberrel célszerű megvizsgáltatni. Az elektromos tüzesetek megakadályozása céljára az erősáramú berendezések időszakos villamos biztonságtechnikai felülvizsgálata szolgál, melyet a hétköznapi nyelvben szoktak tűzvédelmi felülvizsgálatnak is hívni.

Fontos, hogy kerüljük a szabálytalan villanyszerelést, a vezeték toldásokat és egyéb szabálytalanul kialakított kötéseket, a hosszabbítók egymásba kapcsolását. A nem használt és felforrósodott villamos berendezést (a fűtőberendezéseken túl a sütőket, vasalót) a használatot követően kapcsoljuk ki! A konyhában a kenyérpírító, a kávéfőző és főzőlap környékén ne legyen éghető anyag, alájuk érdemes hőálló alátétet fektetni. Az elektromos eszközeink használati utasítását tűzvédelmi okokból is érdemes átolvasnia.

Abban az esetben, ha mégis keletkezett tűz, akkor oda kell figyelnünk, hogy mivel oltjuk el a keletkezett tüzet. Elektromos tüzet ne oltunk vízzel, viszont forgalmaznak olyan tűzoltó készülékeket, amelyek alkalmasak az elektromos berendezések tüzeinek eloltására.

Veszélyforrást jelent a zárt térben történő cigarettázás is. Az ágyban, fotelban, kanapén nem ajánlatos rágyújtani, mert a kézből kihulló égő cigaretta/parázs éghető anyagra eshet, ami tüzesetet eredményezhet.

Fontos, hogy többszintes, több lakásos lakóépületekben legfeljebb 1 db propán-bután gázpalackot lehet lakásonként tárolni, de kizárólag olyan épületben, amelynek tartószerkezetei igazoltan elviselik egy esetleges gázrobbanás erőhatásait. TILOS azonban gázpalackot tárolni többek között gépjárműtárolóban és huzamos tartózkodásra szolgáló helyiségben.

Egylakásos lakóépületben legfeljebb 20 liter I-II. tűzveszélyességi fokozatú folyadék (pl.: benzin), valamint robbanásveszélyes osztályú aeroszol és legfeljebb 60 liter III. tűzveszélyességi fokozatú folyadék (pl.: gázolaj) tárolható. Többlakásos épületben épített lakásban pedig legfeljebb 10 liter I-II. tűzveszélyességi fokozatú folyadékot, valamint robbanásveszélyes osztályú aeroszolt és legfeljebb 30 liter III. tűzveszélyességi fokozatú folyadékot lehet tárolni.

Olyan garázsokban, melyek lakóépülethez, lakórendeltetésű épületrészhez tartoznak – a gépkocsikba épített üzemanyagtartályon kívül – parkolóállásonként és tároló helyiségenként legfeljebb 5 liter, a gépkocsi vagy más robbanómotoros gép üzemeltetéséhez szükséges és a háztartásban használatos éghető folyadék tárolható. Az előzőektől eltérő gépjárműtároló helyiségben vagy tárolóhelyen éghető folyadék, éghető gáz – a gépjárműbe épített üzemanyagtartály kivételével – nem tárolható.

A lakók segítségére érkező tűzoltók mindent megtesznek a tűz mielőbbi megfékezése és eloltása érdekében. Sajnos, munkájuk során számos olyan akadályba ütköznek, melyek abból adódnak, hogy a lakók nem tartják be a tűzvédelmi előírásokat.

A leggyakrabban előforduló eset a közlekedők, lépcsőházak, folyosók leszűkítése. A folyosókon, lépcsőházakban különböző éghető anyagok/tárgyak elhelyezése, tárolása történik, ami a tűz továbbterjedését segíti, ez jelentősen rontja a lakók biztonságos terekbe történő menekülésének esélyeit. A beavatkozó tűzoltó állomány és a lakók számára a közlekedők vagyoni védelmi céllal történő rácsos lezárása szintén problémát jelenthet, hátráltatja a hatékony tűzoltói beavatkozást, továbbá késlelteti az épület elhagyását.

A magasabb épületek felsőbb szintjeiről a füsttel telítődő lépcsőházon keresztüli menekülés veszélyes, és sokszor lehetetlen. Ilyenkor az épületek melletti tűzoltási felvonulási területre települt magasból mentő járművek segítségével tudja a beavatkozó állomány a bajba jutottakat kimenteni, kihozni a házból. A tűzoltási felvonulási területen tilos a gépjárművek parkolása, melyet sok esetben tábla, illetve felfestés tilt. A tűzcsapok hozzáférését mindig biztosítani kell, ezért tűzcsapok mellé, illetve föld alatti tűzcsapokra ne parkoljon!